

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/164/2023
Identifikačné číslo spisu:	1420204292
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1420204292.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: R.. B. D. Ď., narodený XX. E. XXXX, R., T. XX, zastúpený advokátkou JUDr. Libušou Dočkalovou, Bratislava, Lachova 32, proti žalovanému: B. K. C. L., narodený XX. C. XXXX, R., Q. X, zastúpený spoločnosťou Róbert Havlát advokát, s. r. o., Bratislava, Námestie pri sýpke 5, IČO: 35 976 454, o zaplatenie sumy 248.547,95 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 8C/62/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. apríla 2023, č. k. 15Co/69/2022-161, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. apríla 2023, č. k. 15Co/69/2022-161 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava IV dňa 30. novembra 2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 248.547,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne až do úplného zaplatenia a náhrady trov konania, titulom náhrady škody. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 27. októbra 2021, č. k. 8C/62/2020-116, výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 180 CSP, § 420 Občianskeho zákonníka, dôvodiac nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Uviedol, že žalobca v konaní žiadal, aby bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť mu náhradu škody, ktorú mal žalovaný spôsobiť porušením povinností vyplývajúcich zo zmluvy o dielo uzatvorenej dňa 13. septembra 2016 medzi spoločnosťou BONUS LM, spol. s r. o. ako objednávateľom a žalovaným ako zhotoviteľom. Prvoinštančný súd poukázal na to, že aby sa niekto stal stranou sporu, netreba aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Uviedol, že v prejednávanom prípade bolo preukázané, že žalobca nebol účastníkom zmluvy o dielo, ktorej porušením mu mala vzniknúť tvrdená škoda, pričom až do rozhodnutia v danej veci nepreukázal, že by na neho prešlo právo. O nároku na náhradu trov konania

súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal voči v konaní neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 15Co/69/2022-161 z 26. apríla 2023 rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 CSP) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

2.1. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal, že by bol účastníkom uvedeného zmluvného vzťahu, ani že by na neho prešlo právo účastníka zmluvy o dielo a od neho odvodené oprávnenie sa domáhať akýchkoľvek nárokov z dôvodu porušenia zmluvy, vrátane nároku na náhradu škody. Odvolací súd poukázal na zásadu kontradiktórnosti civilného sporového konania, teda na nutnosť procesnej aktivity sporových strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. Ďalej uviedol, že žalobca si v danej veci nesplnil povinnosť vyplývajúcu z § 132 ods. 3 CSP a k žalobe nepripojil dôkaz preukazujúci jeho aktívnu vecnú legitímáciu v spore, pretože k žalobe pripojil iba zmluvu o dielo zo dňa 13. septembra 2016 uzavretú medzi spoločnosťou BONUS LM, spol. s r. o. a žalovaným. Vo vyjadrení k žalobe žalovaný namietal skutočnosť, že žalobca nie je aktívne vecne legitímovaný na uplatňovanie nároku vymedzeného v žalobe (č.l. 60 spisu), pričom súd prvej inštancie uznesením zo dňa 10. mája 2021, č. k. 8C/62/2020-70, vyzval žalobcu, aby sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril, uviedol ďalšie skutočnosti a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom ho zároveň poučil o jeho procesných právach podľa § 153 v spojení s § 149, § 154 a § 167 ods. 3 CSP.; žalobca sa v zmysle uvedenej výzvy prvoinštančného súdu vyjadril k vyjadreniu žalovaného, avšak žiadne dôkazy k tomuto vyjadreniu nepripojil (č.l. 81 spisu). Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v danej veci potom rozhodol správne, keď žalobu žalobcu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, keďže žalobca nepreukázal, že bol v zmluvnom vzťahu so žalovaným a na základe tohto zmluvného vzťahu si uplatňuje predmetnou žalobou náhradu škody. K nedostatku aktívnej vecnej legitímácie odvolací súd ďalej uviedol, že o takomto nedostatku žaloby, vedúcej v konečnom dôsledku k jej zamietnutiu, resp. o spôsobe odstránenia tohto nedostatku, neposkytuje súd ani poučenie v zmysle § 160 ods. 1 CSP predovšetkým z dôvodu, že poučovacia povinnosť súdu je obmedzená na poučenie strán sporu len o ich procesných právach a povinnostiach, pričom zo žiadnych ustanovení Civilného sporového poriadku nemožno vyvodiť povinnosť súdu poučiť žalobcu o tom, že nie je v spore aktívne legitímovaný, pretože by to už nebolo poučenie o procesných právach a povinnostiach, ale už poučením hmotnoprávnym, ktoré nie je oprávnený, ani povinný súd poskytnúť (R 38/94).

2.2. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobca od začiatku konania tvrdil, že jeho právny predchodca, spoločnosť BONUS LM spol. s r.o. uzavrela so žalovaným predmetnú zmluvu o dielo, ale na preukázanie tohto tvrdenia, t. j. že išlo o jeho právneho predchodcu, mal povinnosť označiť dôkazné prostriedky spôsobilé preukázať pravdivosť tohto tvrdenia, čo neurobil až do rozhodnutia súdu prvej inštancie napadnutým rozhodnutím. V danej veci žalobca predložil zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 30. novembra 2020 z postupcu - spoločnosti BONUS LM, spol. s r.o. na postupníka - žalobcu, ktorej predmetom je pohľadávka postupcu voči žalovanému ako zhotoviteľovi vo výške 248.547,95 eura s príslušenstvom, až k žiadosti o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní konanom dňa 27. októbra 2021, zo dňa 27. októbra 2021, ktorá bola doručená súdu prvej inštancie dňa 29. októbra 2021, teda potom, ako súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 27. októbra 2021 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu žalobcu zamietol (pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu). Tým, že si žalobca nesplnil svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť o preukázaní svojej aktívnej vecnej legitímácie, prvoinštančný súd správne žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

2.3. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd uviedol, že žalobca svoje odvolanie odôvodnil aj ustanovením § 365 ods. 1 písm. a) CSP, teda že neboli splnené procesné podmienky, ktoré žalobca bližšie nešpecifikoval. Aj napriek tomu odvolací súd skúmal, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z nasledovných

procesných väd (§ 380 ods. 2 CSP), t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, procesnej subjektivity, procesnej spôsobilosti strany sporu, povinného zastúpenia, prekážky veci právoplatnej rozhodnutej veci alebo skôr začatého konania, zrozumiteľnosti a úplnosti žaloby. Žalobca takéto procesné vady vo svojom odvolaní netvrdil a zároveň ich existenciu nezistil ani odvolací súd. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobca sa vo svojom odvolaní obmedzil iba na citovanie ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a), avšak účinný prieskum napadnutého rozhodnutia alebo konania jemu predchádzajúceho môže odvolateľ vyvolať len pomenovaním konkrétnych nedostatkov napadnutého rozhodnutia, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, čo žalobca neurobil a tak odvolací súd nemohol na tento odvolací dôvod prihliadnuť. Na dôvody týkajúce sa nesplnenia procesných podmienok zo strany prvoinštančného súdu, na ktoré žalobca poukázal v odvolacej replike odvolací súd neprihliadol, pretože podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

2.4. Odvolací súd dospel k záveru, že nie je daný ani odvolací dôvod uvedený v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ktorý taktiež žalobca bližšie v odvolaní neodôvodnil, nakoľko ani pri tomto odvolacom dôvode nekonkretizoval, akým nesprávnym procesným postupom mu znemožnil prvoinštančný súd, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd poukázal na to, že medzi porušenie práva na spravodlivý proces patrí aj odňatie možnosti konať pred súdom, ktorým sa rozumie nielen procesný postup súdu, ale aj rozhodnutie, v dôsledku ktorého strana sporu nemôže uplatniť svoje práva. Ak došlo k odňatiu možnosti stranám konať pred súdom, táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú odvolací súd napadnuté rozhodnutie zruší, pretože rozhodnutie, vydané v konaní, postihnutom touto závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Odvolací uviedol, že v danom prípade uvedené splnené nebolo, keď súd prvej inštalácie umožnil žalobcovi realizáciu jeho procesných práv, ale bol to práve žalobca, ktorý na podporu svojho tvrdenia o svojej aktívnej vecnej legitímácii neoznačil žiadne dôkazné prostriedky. Dôkaz preukazujúci žalobcovu aktívnu vecnú legitímáciu predložil žalobca až po rozhodnutí súdu prvej inštalácie napadnutým rozhodnutím v žiadosti o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok. Na tento dôkaz ale nemohol prihliadnuť ani odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 366 CSP (novoty v odvolacom konaní).

2.5. Námietku žalobcu, že si súd prvej inštalácie voči nemu nesplnil všeobecnú poučovaciu povinnosť podľa § 162 CSP považoval odvolací súd za zmaťochnú, pretože uvedené zákonné ustanovenie upravuje prerušenie konania. Odvolací súd uviedol, že z odvolania žalobcu nie je zrejmé, akú všeobecnú poučovaciu povinnosť si prvoinštančný súd voči žalobcovi podľa ustanovenia § 162 CSP nesplnil a tak odvolací súd nemohol na tento odvolací dôvod prihliadnuť. Žalobca v odvolacej replike uviedol, že si súd prvej inštalácie nesplnil voči nemu poučovaciu povinnosť v zmysle § 160 CSP upravujúcu všeobecnú poučovaciu povinnosť, ale odvolací súd na tieto dôvody neprihliadal s poukazom na § 365 ods. 3 CSP.

2.6. K tvrdeniu žalobcu v odvolaní, že podaním zo dňa 27. októbra 2021 požiadal súd prvej inštalácie o odročenie pojednávania z dôvodu vážnych zdravotných ťažkostí, odvolací súd dôvodil, že na toto tvrdenie neprihliadol, pretože podľa úradného záznamu zo dňa 27. októbra 2021 sa žalobca po pojednávaní dňa 27. októbra 2021 o 13,25 hod. dostavil na súd prvej inštalácie a uviedol, že sa na pojednávanie nedostavil včas z dôvodu, že si myslel, že pojednávanie začína o 13,30 hod. (č.l. 110 spisu). Odvolací súd poukázal na to, že žalobca si prevzal predvolanie na pojednávanie konané dňa 27. októbra 2021 o 13,00 hod. už dňa 14. júna 2021 (č.l. 77 spisu), ale žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na tomto pojednávaní doručil prvoinštančnému súdu až dňa 29. októbra 2021 (č.l. 111 spisu), v ktorom žiadal o jeho odročenie z dôvodu zdravotných ťažkostí, ktoré žiadnym spôsobom nepreukázal.

2.7. Odvolací súd nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa k ďalšej odvolacej námietke žalobcu o sudcovskej koncentrácii konania, nakoľko by toto vyjadrenie nemalo žiaden vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Nakoľko žalobca podal odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštalácie v celom rozsahu, ale odvolanie vo vzťahu k výroku II. o náhrade trov konania neodôvodnil, odvolací súd osobitne nepreskúmaval vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvej inštalácie v uvedenom výroku, keď žalovaný odvolanie nepodal. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Dovolanie podal z

dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolateľ považuje obidva rozsudky okrem iného za nepreskúmateľné a pre absenciu riadneho odôvodnenia nespĺňajúce vlastnosti vymedzené v ust. § 220 ods. 2 CSP.

4. Odvolací súd podľa dovolateľa nedáva žiadnu relevantnú odpoveď na otázku, či v konaní na súde prvej inštancie boli splnené podmienky konania z hľadiska povinnosti zakotvenej v § 161 ods. 1 CSP, z ktorej vyplýva súdu v každom štádiu konania skúmať, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať. Porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľ vzhľadom na nedodržanie zákonných povinností v procese rozhodovania o podanom odvolaní, ktoré spočívali v porušení kogentných ustanovení, pričom demonštratívne uviedol § 380 ods. 1 a 2 CSP, § 384 ods. 4 CSP, § 160 ods. 1 CSP, § 161 CSP, § 167 ods. 3 CSP a § 180 CSP. Dovolateľ v dovolaní ďalej uviedol, že odvolací súd sa v dôsledku nedodržania zákonných povinností v procese rozhodovania o podanom odvolaní relevantným spôsobom nevyporiadal s významnými právnymi otázkami a prakticky všetky jeho závery sú odklonom od súdnej praxe.

4.1. Následne dovolateľ ako prvú vymedzil otázku „či súd prvej inštancie postupoval v súlade s ust. § 160 ods. 1, ods. 2 C.s.p. o všeobecnej poučovacej povinnosti“. Uviedol, že žiadne poučenie mu adresované nebolo, nebol právne zastúpený, nebol zákonným spôsobom poučený o procesných právach a povinnostiach a teda súd prvej inštancie si túto povinnosť voči nemu nesplnil, čo bolo dôvodom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Konštatovanie o zmaťočnosti svojej odvolacej námietky označil dovolateľ za nenáležité, nakoľko pri označení príslušného paragrafu (§ 160) ide o ospravedlniteľný omyl. Uviedol, že z jeho odvolania je zrejmé, že v bode 1 pod písm. a) odvolací dôvod formuloval spôsobom, ktorý napriek nesprávnemu označeniu paragrafu nevyvoláva žiadne pochybnosti. Vývodenie záverov z posúdenia omylu s právnymi dôsledkami v neprospech žalobcu znamená odklon od súdnej praxe, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. októbra 2010, sp. zn. 3Cdo/128/2010. V súvislosti s nesplnením poučovacej povinnosti podľa § 160 ods. 1 a 2 CSP poukázal na právo na rovnosť strán v konaní ako súčasť práva na spravodlivý proces a judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva v tejto oblasti.

4.2. Ako druhú dovolateľ nastolil otázku v súvislosti s právom na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu podľa Čl. 12 CSP, keď súd prvej inštancie vytýčil pojednávanie bez predchádzajúceho všeobecného poučenia žalobcu a bez skúmania procesných podmienok, pričom vec prejednal bez prítomnosti žalobcu, vykonal nové dôkazy procesnej obrany a rozhodol o uplatnenom nároku hneď na prvom pojednávaní dňa 27. októbra 2021. Poukázal na svoju informovanosť o termíne pojednávania, ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní, ku ktorému priložil zmluvu o postúpení pohľadávky a jeho procesnú aktivitu v predmetnom spore. Uviedol, že súd prvej inštancie v konaní postupoval svojvoľne, keď vec prejednal a rozhodol bez prítomnosti žalobcu napriek nesplneniu procesných podmienok. Podľa názoru dovolateľa bolo potrebné, aby odvolací súd vyriešil otázku „či súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 180 C.s.p., ktoré umožňuje súdu zvážiť, či sa pojednávanie bude konať v neprítomnosti predvolaných osôb a otvoriť pojednávanie a navyše, či na rozhodnutie veci bez jeho prítomnosti sú splnené všetky procesné podmienky.“ Uviedol, že odvolací súd k otázke práva na verejné prejednanie veci nezaujal žiadne stanovisko a nevyporiadal sa s ňou.

4.3. Treťou otázkou podľa dovolateľa je otázka aplikácie vyhl. MS SR č. 24/2021 Z.z. zo dňa 22. januára 2021, a teda „či súd prvej inštancie postupoval správne pri vytýčení termínu pojednávania v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu podľa § 177 ods. 1 C.s.p., keď predmet sporu nebol naliehavý.“ Podľa názoru dovolateľa uvedeného v dovolaní odvolací súd nedáva žiadnu odpoveď k otázke uskutočnenia pojednávania v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu, keď vzhľadom na bezpečnostné opatrenia sa pojednávanie rušili a nevytyčovali a uskutočňovali sa len nevyhnutné úkony.

4.4. Dovolateľ v dovolaní ako štvrtú označil otázku práva oboznámiť sa s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany podľa čl. 9 CSP, keď žalobcovi nebolo umožnené vyjadriť sa k dôkazom, ktoré žalovaný zakladal do súdneho spisu až na pojednávaní konanom dňa 27. októbra 2021 a poukázal na judikatúru v danej oblasti. Ďalej uviedol, že fakt, že žalovaný na (jedinom) pojednávaní, na ktorom súd vyhlásil rozsudok, zakladal do konania nové dôkazy, s ktorými sa žalobca nemal možnosť oboznámiť, je dôvodom na odročenie pojednávania, pretože inak dochádza k porušeniu princípu rovnosti zbraní zakotvených v čl. 6 CSP.

4.5. Ako piatu dovolateľ označil otázku svojej aktívnej vecnej legitimácie. Uviedol, že postupoval podľa

pokynov súdu v uznesení sp. zn. 8C/62/2020-70 zo dňa 10. mája 2021, keď ho súd nevyzval na predloženie dôkazov, ale vyzval ho len na označenie dôkazov. V danej súvislosti opätovne poukázal na nesplnenie všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 160 CSP a poučení o sudcovskej koncentrácii konania podľa § 153 CSP. Odvolací súd nevyhodnotil správne odvoláciu námietku žalobcu založenú na tom, že súd ďalej nevyzval žalobcu na doplnenie a opravu podania podľa § 129 CSP, príp. postupom podľa § 130 CSP, aby ho predvolal na výsluch, na ktorom ho poučí, ako podanie opraviť alebo doplniť. Založením Zmluvy o postúpení pohľadávky do súdneho spisu žalobca deklaroval tvrdenú aktívnu vecnú legitimáciu, ktorú nemohol z objektívnych aj subjektívnych príčin preukázať priamo na pojednávaní v rámci svojho prednesu, pretože súd bez jeho prítomnosti na pojednávaní o veci rozhodol.

4.6. Dovolateľ taktiež argumentoval, že odvolací súd riadne a v dostatočnom predstihu neinformoval žalobcu a jeho právneho zástupcu o termíne a mieste verejného vyhlásenia rozsudku. Podľa názoru prezentovaného dovolateľom termín verejného vyhlásenia rozsudku odvolací súd ani žalobcovi ani právnenému zástupcovi žalobcu neoznámil spôsobom, aby sa do ich dispozičnej sféry dostalo v dostatočnom časovom predstihu riadne upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku.

4.7. Napokon dovolateľ žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Taktiež si uplatnil aj náhradu trov dovolacieho konania.

5. K dovolaniu sa vyjadril aj žalovaný, ktorý uviedol, že poučovacia povinnosť súdu nie je bezbrehá a neohraničená a nie je povinnosťou súdu poučovať strany sporu o všetkých procesných právach a povinnostiach, ale v zásade je v zmysle § 160 ods. 1 CSP limitovaná „v rozsahu ustanovenom týmto zákonom“. Poukázal na jednotlivé uznesenia súdu prvej inštancie, v ktorých bol žalobca vyzvaný na vyjadrenie k podaniam žalovaného a zároveň bol vždy riadne poučený o uplatňovaní prostriedkov procesného útoku a prostriedkoch procesnej obrany. Doplnil, že rovnako bol žalobca vhodne a konkrétne poučený o svojich procesných právach a povinnostiach v súvislosti s pojednávaním na súde prvej inštancie. Žalovaný upozornil, že žalobca si zamieňa článok 12 CSP, v ktorom je uvedený princíp ústavnosti s princípom verejnosti obsiahnutom v článku 14 CSP. Uviedol, že v konaní nedošlo k nedostatku, resp. nesplneniu procesných podmienok. Žalovaný sa nestotožnil s výkladom pojmu „označenie“ tak, ako ho prezentoval žalobca v dovolaní a poukázal na § 132 ods. 1 CSP a uviedol, že dôkazy je potrebné označiť presne a úplne tak, aby ich súd mohol vykonať. Napokon navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil a aby žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

7. Dovolateľ podal dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Nosnými argumentmi dovolania, ktoré dovolateľ používa v rôznych obmenách vo viacerých častiach dovolania, a na ktoré následne nadväzuje svoju ďalšiu argumentáciu aj v súvislosti dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, sú porušenie práva na spravodlivý proces spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v súvislosti s jeho odvolacími námietkami nesplnenia všeobecnej poučovacej povinnosti zakotvenej v § 160 CSP a neskúmania procesných podmienok podľa § 161 ods. 1 CSP. S prihliadnutím na skutočnosť, že argumentácia dovolateľa týkajúca sa dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) sa v rôznych častiach dovolania prelína, dovolací súd najskôr pristúpil k posúdeniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, sp. zn. 4Cdo/140/2019 alebo sp. zn. 4Cdo/120/2019).

11. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 330/2013 súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré odborne, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom žiadanej súdnej ochrany. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť riadne a právne správne odôvodniť svoje rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti prípadu.

12. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

13. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

14. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť

príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

15. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

16. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

17. Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

18. Ustanovenie § 124 ods. 1 CSP predstavuje dôležité interpretačné pravidlo, podľa ktorého každé podanie je nutné posudzovať podľa jeho obsahu, teda podľa toho, ako bolo navonok prejavované, nie podľa toho, ako bolo označené v nadpise alebo či medzi uskutočneným podaním a tvrdenou vnútornou vôľou konajúcej osoby je skutočný súhlas. Zmyslom tohto ustanovenia je posúdiť podanie tak, aby jeho výklad zodpovedal skutočnej vôli konajúcej osoby v čase uskutočnenia podania. Pre posúdenie podaní preto nie je významné, ako ich strana označila, že ich označila nesprávne alebo, že ich neoznačila vôbec, ani to, aký obsah im strana prisudzuje. Ak napríklad strana v podaní uvedie, že sa vzdáva práva účasti na ústnom pojednávaní, možno toto podanie posudzovať pri zohľadnení všetkých okolností daného prípadu ako súhlas s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania (§ 177 ods. 2 CSP). Súd vždy posúdi obsah a zmysel podania a uskutoční záver, o aký úkon sa z tohto hľadiska jedná. To však platí len v prípade, ak je podanie inak perfektné, to znamená, že spĺňa predpoklady stanovené § 127 CSP, prípadne niektoré ďalšie náležitosti stanovené osobitnými ustanoveniami, napríklad § 132 CSP a nasledujúce. Ak je podanie strany nezrozumiteľné alebo nesprávne či neúplné po obsahovej stránke, postupuje súd podľa § 128 - § 129 CSP.

19. Podľa § 220 ods. 1 až 4 CSP v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách "V mene Slovenskej republiky" uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie strán a ich zástupcov, iných subjektov, označenie prejednávaneho sporu, výrok, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania, o tom, na ktorý súd sa odvolanie podáva a o náležitostiach odvolania, poučenie o možnosti exekúcie a deň a miesto vyhlásenia.

(2) V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne

argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

(3) Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

(4) Jednotlivé odseky odôvodnenia rozsudku sa označujú arabskými číslicami.

20. Podľa § 387 ods. 1 až 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

(2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

(3) Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

21. Podľa § 160 CSP súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

(2) Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

(3) Poučovaciu povinnosť podľa odsekov 1 a 2 súd nemá, ak je

a) stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

22. Dovolací súd preskúmal dovolacie námietky žalobcu, ktorými namietal vady podľa § 420 písm. f) CSP a mal za to, že odôvodnením odvolacieho súdu v časti odvolacej námietky nesplnenia všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 160 CSP došlo k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd uviedol, že na predmetnú námietku nemohol prihliadať, keď v bode 18. napadnutého rozsudku uviedol, že z odvolania žalobcu nie je zrejmé, akú všeobecnú poučovaciu povinnosť podľa § 162 CSP si prvoinštančný súd voči žalobcovi nesplnil, nakoľko uvedené zákonné ustanovenie upravuje prerušenie konania. Napokon odvolací súd v predmetnom bode odôvodnenia dodal, že žalobca síce v odvolacej replike uviedol, že si súd prvej inštancie nesplnil voči nemu poučovaciu povinnosť v zmysle § 160 CSP, ale na tieto dôvody s poukazom na § 365 ods. 3 CSP neprihliadal. Pozornosti dovolacieho súdu neuniklo, že z kancelárskej úpravy čl. 30 súdneho spisu vyplýva, že všeobecné poučenie malo byť doručené len žalovanému. Dovolateľ (žalobca) v odvolaní uviedol, že „v konaní nie je zastúpený advokátom, nemá vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a súd prvej inštancie si voči žalobcovi nesplnil všeobecnú poučovaciu povinnosť podľa ust. § 162 CSP.“

22.1. Dovolateľ síce nesprávne označil ustanovenie Civilného sporového poriadku zaoberajúce sa úpravou všeobecnej poučovacej povinnosti (§160 CSP), ale na základe aplikácie interpretačného pravidla podľa § 124 ods. 1 CSP v kontexte s obsahom odvolania a obsahom odvolacej repliky žalobcu je zrejmé, že predmetnou námietkou žalobca namietal nesplnenie všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 160 CSP, pričom odvolací súd sa predmetnou námietkou nezaoberal, resp. sa s ňou vysporiadal s prílišným formalizmom. V konečnom dôsledku sa odvolací súd nevysporiadal s odvolacou argumentáciou žalobcu týkajúcou sa nesplnenia všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 160 ods. 1 a ods. 2 CSP. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, či súd prvej inštancie svojím postupom tak znemožnil strane (žalobcovi), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže sa k tejto námietke vôbec nevyjadril.

23. Nemožno spochybňovať význam formalít a podmienok konania, ktoré musia byť dodržané v konaní pred súdmi (III. ÚS 194/2012 alebo Ústavný súd Českej republiky IV. ÚS 281/04, III. ÚS 2373/21). Tieto obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by právo na prístup k súdu bolo spochybnené vo svojej podstate. Preto sa pri posudzovaní splnenia formálnych podmienok a náležitostí konania treba vyhnúť prehnane formalizmu, ktorý by zasahoval do zásad spravodlivého procesu, ale aj prehnanej pružnosti, ktorá by viedla k spochybneniu procesných podmienok stanovených zákonom (Ústavný súd Českej republiky III. ÚS 2373/21, Európsky súd pre ľudské práva Walchli proti Francúzsku, č. 35787/03, § 29, z 26. júla 2007).

24. Dovolateľ prostredníctvom dovolania namietal aj nedostatočné odôvodnenie odvolacieho súdu v časti nesplnenia podmienok konania z hľadiska povinnosti zakotvenej v ust. § 161 ods. 1 CSP. Dovolací súd si na tomto mieste dovoľí poukázať na bod 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď odvolací súd uviedol, že skúmal, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutou s niektorou z nasledovných procesných vád (§ 380 ods. 2 CSP), t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, procesnej subjektivity, procesnej spôsobilosti strany sporu, povinného zastúpenia, prekážky veci právoplatnej rozhodnutej veci alebo skôr začatého konania, zrozumiteľnosti a úplnosti žaloby, pričom existenciu týchto vád nezistil. Dovolací súd taktiež upozorňuje, že za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

25. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

26. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

27. K argumentácii, že odvolací súd riadne a v dostatočnom predstihu neinformoval žalobcu a jeho právneho zástupcu o termíne a mieste verejného vyhlásenia rozsudku, dovolací súd uvádza, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiaden podklad o pochybení odvolacieho súdu. Z obsahu spisu je zrejmé, že odvolací súd postupoval v súlade s § 219 ods. 3 CSP (§ 156 ods. 3 OSP) a oznámil na svojej úradnej tabuli a webovej stránke dňa 20. apríla 2023 (č. l. 151 spisu) miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (26. apríla 2023 o 11.25 hod. v budove Krajského súdu v Bratislave v pojednávacej miestnosti č. dv. 64). Žalobca v odvolaní (č. l. 122) a ani v odvolacej replike (č. l. 135) nežiadal o oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku elektronickými prostriedkami.

27.1. Dňa 24. apríla 2023 bolo odvolaciemu súdu doručené oznámenie o prevzatí zastupovania žalobcu v konaní, pričom súčasťou tohto podania bola aj žiadosť v zmysle § 219 ods. 3 CSP, teda žiadosť o

oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku do elektronickej schránky žalobcu v prípade, že vo veci bude odvolací súd rozhodovať rozsudkom bez nariadenia pojednávania (č. l. 153). Oznámením zo dňa 25. apríla 2024 (č.l. 159), doručeným žalobcovi dňa 11.05.2023, odvolací súd žalobcovi oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku do elektronickej schránky, s tým, že o predmetné oznámenie v lehote najmenej päť dní pred vyhlásením žalobca nežiadal v odvolaní a ani v odvolacej replike.

27.2. Nakoľko právny zástupca žalobcu požiadal o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku do elektronickej schránky žalobcu až dňa 24. apríla 2024 - teda až po oznámení miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu, najvyšší súd konštatuje, že rozsudok odvolacieho súdu vyhlásený verejne dňa 26. apríla 2023 bez účasti dovolateľa nesvedčí záveru o porušení zákonného postupu súdu voči strane sporu, vrátane procesného postupu súdu podľa § 219 ods. 3 CSP odvolacím súdom. Predmetné konanie žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu, keď 2 dni pred riadne oznámeným termínom verejného vyhlásenia rozsudku, súčasne s prevzatím právneho zastupovania požiadal odvolací súd o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku do elektronickej schránky žalobcu, sa javí dovolaciemu súdu ako účelové. Stranám sporu (teda aj žalobcovi) bola odvolacím súdom vytvorená možnosť zúčastniť sa aktu vyhlásenia rozhodnutia a ak toto svoje právo žalobca z vlastnej vôle nevyužil, nemôže sa dovolávať porušenia jeho procesných práv. V tejto časti je táto dovolacia námietka preto nedôvodná.

28. So zreteľom na vyššie uvedené dôvody dovolací súd konštatuje, že žalobca opodstatnene namietal porušenie svojich procesných práv v takej miere, že postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (pozri bod. 22. a 22.1.) došlo v konaní k procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť.

29. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015). Dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

30. V ďalšom konaní je odvolací súd povinný svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v súlade s ustanovením § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 a § 387 ods. 3 CSP (§ 455 CSP). Odvolací súd sa vysporiada s odvolacou námietkou žalobcu, ktorý namieta porušenie všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 160 CSP. O nároku na náhradu trov pôvodného konania a trov dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 3 CSP).

31. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

32. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti, resp. vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 a 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.